خبر

انتقاد میرشکاک از شفیعی کدکنی

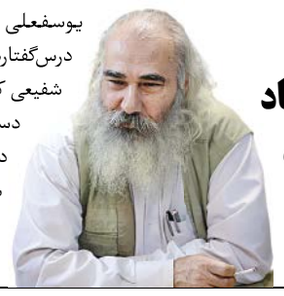

یوسفعلی میرشکاک، پژوهشگر و منتقد ادبی در نشست درس‌گفتارهای خود درباره شاهنامه‌خوانی، با انتقاد از اظهارنظر شفیعی کدکنی که معتقد است کارکرد اجتماعی شاهنامه از دست رفته، با تأکید بر این‌که شاهنامه کارکرد اجتماعی دارد، گفت: کسی که جنگ را تجربه کرده، داستان شاهنامه را می‌فهمد.

او با تأکید بر این‌که انسان به‌واسطه هویت، انسان است، تصریح کرد: شاهنامه، خدای‌نامه و کلا موالی قدیم ما و آنچه از قبل ورود مدرنیته داشته‌ایم و باقی مانده، حتی آنجا که جز سخافت نمی‌بینیم، نه‌فقط شاهنامه بلکه دیوان سوزنی سمرقندی نیز به یک معنا، وجهی از هویت این قوم است.

به گزارش حوزه هنری، میرشکاک با بیان این‌که طی چند سال گذشته، هیچ‌وقت خودم را سانسور نکرده و همواره بدون ممیزی سخن گفته‌ام، افزود: انسان بدون هویت ایرانی، کسی است که با وجود گرسنگی همسایه‌اش، پولش را برای شرکت در کنسرت تتلو در آنتالیا خرج می‌کند. خیلی‌ها از وضعیت اقتصادی ناراحتند اما اگر انسان ایرانی می‌توانست هویتش را بازیابی کند، مشکلی پیش نمی‌آمد؛ زیرا اولین بار نیست که این قوم و سرزمین دچار مشکل اقتصادی، سیاسی و... شده است. هویت جمعی مردم ایران در گذشته باعث می‌شد قحطی محض پیش نیاید. با وجود این، مردم به‌خاطر هویت مشخص‌شان که قومی و دینی بود، از بحران‌های بزرگ رد شدند.

گفت‌وگو

چند و چون طرح اکران شناور در گفت‌وگوی «جام جم» سیدعلی طباطبایی‌نژاد

عبور از سینماداری سنتی

عکس: بانی فیلم

صبا کریمی
روزنامه‌نگار

سینماهای ایران در سه ماهه نخست سال جاری با اکران ۲۰ فیلم، میزبان سه‌میلیون و ۹۱۳ هزار و ۳۳۹ مخاطب بودند؛ آمار فروش فیلم‌ها و کاهش حضور مخاطبان در سه ماهه نخست سال خبر از شکست گیشه سینما در فصل بهار می‌دهد. به‌رغم فروکش کردن کرونا و اکران متنوع فیلم‌ها اما به‌نظر می‌آید افزایش قیمت بلیت تاثیر خود را در کاهش چشمگیر استقبال مخاطب از سینماها گذاشته و جای تردیدی نیست که مخاطب با دو برابر شدن هزینه بلیت، اقبال کمتری به سینما رفتن نشان داده است؛ اکران نیم‌بهای «بدون قرار قبلی» در سالروز میلاد حضرت رضا(ع) و فروش قابل‌توجه‌اش، مهر تاییدی بر این فرضیه بود و حالا سینماداران با یک چالش جدی در قیمت‌گذاری بلیت سینما روبه‌رو شده‌اند. در این میان حوزه هنری در حالی از هفته گذشته طرح قیمت شناور بلیت را در سینماهای خود به پشتوانه یک تحلیل هشت ماهه آغاز کرد که در کمتر از یک هفته فیلم «هناس» با اجرایی شدن این طرح، فروش یک میلیاردی را تجربه کرده است و روز گذشته مدیرعامل موسسه تصویرشهر نیز از اجرای طرح کاهش قیمت بلیت در سینماهای موسسه تصویر از اول تابستان خبر داده است.

سیدعلی طباطبایی‌نژاد، معاون پخش و اکران مؤسسه بهمن سبز وابسته به حوزه هنری با اشاره به روند ایده‌پردازی تا فاز اجرایی طرح قیمت‌گذاری شناور بلیت می‌گوید: از آبان سال گذشته تحلیل و بررسی‌هایی درباره میزان فروش و مخاطب در زنجیره سینماهای بهمن سبز انجام شد و طی یک تحلیل هشت‌ماهه، تمام سئانس‌ها، سالن‌ها و روزهای هفته و میزان ضریب اشغال سالن‌ها بررسی و کیفیت موجودی هر سالن نسبت‌سنجی شد. در واقع اینها پارامترها و معیارهایی است که تاثیر خود را در تعیین قیمت بلیت گذاشته است. با توجه به این‌که هرچه جلوتر رفتیم شرایط نامتعادل‌تر شد، تصمیم گرفتیم هرچه زودتر این طرح اجرایی شود.

طرح قیمت شناور؛ ایجاد بار روانی مثبت برای مخاطب

وی در ادامه با بیان این‌که هنوز این طرح در فاز صفر قرار دارد و به نوعی در مرحله آزمون و خطاست، یادآور می‌شود: با توجه به این‌که از ابتدای هفته جاری این طرح آغاز شده، خوشبختانه شاهد تاثیرگذاری آن هستیم و بار روانی که برای مخاطب ایجاد کرده تاثیر مثبتی داشته است؛ تا جایی که سه‌شنبه گذشته پرمخاطب‌ترین روز سال ۱۴۰۱ را در سینما تجربه کردیم و این‌که مخاطب می‌تواند با ارقام مختلف و متناسب با بازه‌های زمانی متنوع به تماشای فیلم‌ها بنشیند، اتفاق خوبی است.

سینما پس از کرونا باز هم کاهش حضور مخاطبان را به‌صورت جدی تجربه کرد؛ گرچه برای افول سینما دلایل مختلفی برشمرده شده اما بسیاری معتقدند اصلی‌ترین دلیل آن افزایش قیمت بلیت بوده است. طباطبایی‌نژاد در واکنش به این موضوع با بیان این‌که قیمت مصوب بلیت سینما نسبت به کالاهای دیگر زیاد نیست، می‌گوید: باید بپذیریم نرخ بلیت در مقایسه با هزینه‌های گزافی که برای ساخت فیلم و نگهداری از سالن‌های سینما می‌شود واقعا عدد بالایی نیست اما شرایط اقتصادی به‌نحوی است که این افزایش قیمت به چشم می‌آید و بیشتر بار روانی آن، مخاطب را آزار می‌دهد.

معیار افزایش قیمت بلیت سینما چه بود؟

وی ادامه می‌دهد: اتفاقا یکی از دلایلی که ما در حوزه هنری سراغ طرح بلیت شناور رفتیم این بود که این ارقام متناسب با میزان ارائه خدمات نبود. به‌عنوان مثال یک سینمای مدرن در تهران و شهرکرد هر دو باید بلیت ۴۵ هزار تومانی بفروشند اما مساله اینجاست که آیا مخاطب تهران و شهرکرد توان پرداخت مشابهی هم دارند؟ به‌دلیل این‌که افزایش قیمت بلیت صرفا با معیار کیفیت سالن‌ها سنجیده شد، بیشترین آسیب را وارد کرد؛ در حالی‌که اگر معیارهای دیگری مانند روز، سئانس نمایش و هفته اکران هم درنظر گرفته می‌شد، وضعیت فرق می‌کرد. حتی برای ما هفته اکران هم مهم است زیرا معتقدیم یک فیلم بازه افتتاحیه دارد و به مرور هفته‌های اکران می‌تواند قیمت متفاوتی داشته باشد. البته درصددیم به مرور پارامترهای دیگری را هم لحاظ کنیم تا هرچه جلوتر می‌رویم این قیمت دقیق‌تر باشد.

معاون پخش و اکران حوزه هنری تصریح می‌کند: مشابه این رویکرد در مورد بلیت هواپیما و هتل‌ها نیز وجود دارد و قیمت‌های آن بنا بر تقاضای مشتری در بازه‌های زمانی مختلف شناور است و تغییر می‌کند. به نظرم این اتفاق باید در سینما هم رخ دهد و نسبت به زمان اکران و کیفیتی که ارائه می‌شود و میزان برآوردی که از فروش یک فیلم داریم همه می‌توانند در فروش یک فیلم و قیمت‌گذاری بلیت تاثیرگذار باشد و این موارد باید به مرور وارد این فضا شود و امیدوارم به نتیجه قابل قبولی برسیم که بتوان آن را تسری داد. درحال حاضر سینماهای دیگر نیز از این طرح استقبال کردند اما هنوز در تردید اجرایی‌کردن آن هستند. اگر سینماهای بخش‌خصوصی هم به مرور اضافه شوند و تعداد فیلم‌هایی که در این طرح وجود دارد بیشتر شود به نظرم به نتیجه قابل قبول‌تری می‌رسیم.

پارامترهای تاثیرگذار در تعیین قیمت بلیت شناور

وی در پاسخ به این‌که آیا این طرح به ثباتی خواهد رسید تا مخاطب امکان برنامه‌ریزی برای آن را داشته باشد، تاکید می‌کند: درحال‌حاضر سینماهای ما وضعیت مشخصی دارد. در مرحله نخست، چهارپارامتر در نظر گرفته شده و اگر پارامترهای دیگری دخیل شود ممکن است برای مخاطب سردرگمی ایجاد کند. این مسیری است که تازه باز شده و به نظرم سینمادار و مخاطب باید با یکدیگر پیش بروند تا شرایط بهتر جا بیفتد. در این مرحله از اجرای طرح قیمت‌گذاری شناور بلیت روز نمایش، سئانس، کیفیت سالن و هفته اکران در نظر گرفته شده و در هفته نخست اجرای آن چهار بازه زمانی با تفاوت قیمت از ساعات ۱۰ تا ۱۶، ساعت ۱۶ تا قبل از ۲۰ و ساعت ۲۰ به بعد در نظر گرفته شده و همچنین یک سئانس از ساعت ۲۳ به بعد در قالب سئانس‌های فوق‌العاده نیز اجرا می‌شود. این طرح شامل روزهای پنجشنبه و جمعه هم هست.

وی با اشاره به فروش یک‌میلیاردی «هناس» در یک هفته گذشته و اجرای موفق این طرح می‌گوید: مدیران سینمایی استان‌های دیگر نیز نظر مثبتی نسبت به آن داشتند و معتقدند حس خوبی در مخاطب ایجاد کرده و همین اتفاق نوید بازگشت دوباره مردم به سینماها را می‌دهد.

طباطبایی‌نژاد معتقد است باید از این نگاه فاصله بگیریم که همه چیز ثابت است و قرار نیست تغییری ایجاد شود در حالی‌که خودمان هم باید برای کمک به بهبود شرایط قدمی برداریم. وی ادامه می‌دهد: طی سال‌های گذشته در حوزه هنری این مساله مطرح بود که کاهش حضور مخاطب در سینما به‌دلیل افت کیفی سالن‌هاست، طرح توسعه و بازسازی سالن‌ها یک قدم رو به جلو برای بازگشت مخاطب بود. تمام تلاش ما بر این بوده که طرح بلیت شناور هم با این نگاه باشد و با اجرای آن خانواده‌ها بتوانند به سینما بیایند و هرکس با هرتوان مالی بتواند فیلم ببیند و این‌طور نباشد که فقط یک قشر خاص وارد سینما شوند و سینما از سبد قشری دیگر کاملا حذف شود.

ضرورت دستیابی به طرحی جامع و یکپارچه در سینماهای کشور

وی در واکنش به اجرای طرح کاهش قیمت بلیت در سینماهای موسسه تصویرشهر می‌گوید: این اتفاق بسیار خوبی است و دوستان ما در شهرداری این موضوع را مطرح و آمادگی‌شان را برای اجرای این طرح عنوان کردند، البته پیشنهادهایی هم دادیم که فیلم‌های جدیدی اضافه شود.

طباطبایی‌نژاد با ابراز امیدواری در دستیابی به طرحی یکپارچه که همه سینماهای ایران بتوانند از آن تبعیت کنند، متذکر می‌شود: یکی از مواردی که می‌تواند آفت این طرح باشد این است که بدون تحلیل و شناخت اتفاق بیفتد و هر سینما شرایطی مختص خودش ایجاد کند، درحالی‌که باید به یک چارچوب و طرح یکپارچه‌ای برسیم که همه سینماها از آن تبعیت کنند، درغیراین‌صورت با وجود تعدد مدل‌های قیمت‌گذاری شرایط برای مخاطب قابل‌فهم نخواهد بود و به مرور زمان مشکلات جدیدی ایجاد می‌شود.

منتظر فیلم‌های جدید باشید

وی افزوده‌شدن فیلم‌های دیگر به این طرح را گام بعدی قلمداد می‌کند و می‌گوید: پیشنهادهایی برای فیلم‌های جدید داریم اما باید حداقل دو هفته این طرح اجرا شود تا از مجموع شرایط به یک برآورد مشخصی دست پیدا کنیم. ما سعی کردیم این طرح را با فیلمی از تولیدات حوزه هنری آغاز کنیم تا اگر اتفاقی خلاف تصورمان هم رخ داد کسی متضرر نشود اما با استقبالی که از این طرح صورت گرفته و حال خوبی که مخاطب پیدا کرده به‌زودی سراغ فیلم‌های دیگر هم خواهیم رفت.

برش

پاسخ به انتقاد مخالفان طرح

طباطبایی‌نژاد در پاسخ به ادعای برخی سینماداران که معتقدند تهیه‌کنندگان مخالف کاهش قیمت بلیت و اجرای طرح شناور هستند، این نگاه را نتیجه نبود یک چارچوب مشخص می‌داند و تاکید می‌کند: این تصور که فقط باید بلیت را نیم‌بها کرد درست نیست و دردی را درمان نمی‌کند، ضمن این‌که تخفیفات مقطعی و هیجانی در طولانی‌مدت قابل بهره‌برداری نیستند تا مخاطب به آن عادت کند. بهترین مدل، طرح شناور است که در طول سال می‌توان آن را با یک چارچوب خاص به همه سئانس‌ها تسری داد تا مخاطب نیز از قیمت‌ها و سئانس‌ها مطلع باشد. به نظرم اگر طرح شناور برای تهیه‌کنندگان به‌درستی ارائه و مباحث اقتصادی‌اش تشریح شود، جای شبهه‌ای باقی نمی‌ماند. ما نیازمند تحلیل هستیم و باید به مرور از فضای سنتی سینماداری دور و روی اکران متمرکز شویم تا اتفاقات بهتری رخ دهد.

یادداشت

کجا برویم؟

تالار رودکی

گروه سازهای ایرانی بنیاد رودکی، کنسرتی را به سرپرستی حامد فکوری و آواز اشکان کمانگری در تالار رودکی تهران برگزار می‌کند.

به گزارش ایسنا، کنسرت گروه سازهای ایرانی بنیاد رودکی با عنوان «سازاستاد، یاد استاد» ۱۷ تیرماه ۱۴۰۱ ساعت ۲۱ و ۳۰ دقیقه به سرپرستی حامد فکوری و خوانندگی اشکان کمانگری در تالار رودکی تهران برگزار خواهد شد. در این کنسرت، آثاری از غلامحسین بیگجه‌خانی و پرویز مشکاتیان از استادان موسیقی اصیل ایرانی اجرا خواهد شد.

گالری آرتیبیشن

گالری آرتیبیشن از فردا یازدهمین دوره نمایشگاه «کلکسیونر» را با نمایش آثاری از اساتید هنر مدرنیسم ایران برگزار خواهد کرد.

در یازدهمین دوره این نمایشگاه با عنوان «کلکسیونر مدرن»، آثاری از صادق تبریزی، میرعبدالرضا دریابیگی، طلیعه کامران، گارنیک در هاکوپیان، پرویز تناولی، ژاله تباتبایی، محمدعلی ترقی‌جاه، منوچهر نیازی، آیدین آغداشلو، محمد احصایی، حسین محجوبی، نصرا... افجه‌ای، جلال شباهنگی، علی‌اکبر صادقی، قاسم حاجی‌زاده، علی‌رضا اسپهبد، پرویز کلانتری، توکل اسماعیلی (مش‌اسماعیل) و ناصر اویسی به نمایش درخواهد آمد.

گالری آرتیبیشن نخستین‌بار در سال ۱۳۹۷ نمایش آثار کلکسیونر را با نگاه به اهمیت و اثرگذاری فرهنگ مجموعه‌داری و توجه به اقتصاد هنر راه‌اندازی کرد. در این نمایشگاه که هر بار با اتخاذ یک رویکرد برگزار شده، این‌بار آثاری از هنرمندان شاخص ادوار مختلف هنر مدرن ایران عرضه می‌شود. در یازدهمین دوره از کلکسیونر، آثاری دیگر از هنرمندان مدرنیست برای بار دوم به نمایش در می‌آید.

نمایشگاه یادشده تا ۱۵ تیر در گالری آرتیبیشن به نشانی: خیابان شریعتی نرسیده به پل همت، خیابان گل نبی (غرب)، میدان شهید احمدی‌روشن، خیابان ساسانی‌پور، خیابان دریا (قندی) برگزار خواهد شد.

خانه هنر آبان

نمایش کمدی «آقا ذبیح» به نویسندگی مهدی ملکی و کارگردانی فهیمه علی‌آبادی به پایان راه خود نزدیک می‌شود.

این نمایش که اجراهای خود را از ششم خرداد در خانه هنر آبان آغاز کرده، امروز ساعت ۲۱ در خانه هنر آبان میزبان تماشاگران خواهد بود.

تاکنون هنرمندان بسیاری ازجمله مریم کاظمی، خسرو احمدی، محمد ساربان، علی‌اصغر راسخ‌راد، سیدجواد هاشمی، سهیلا جوادی، دکتر محمد عارف، مسعود موسوی، محسن اردشیر، مهدی آشنا، اصغر فریدی ماسوله، نصرت میرعظیمی، میرعلیرضا دریابیگی، شاهد پیوند، ایرج افشاری‌اصل، علی علیایی‌نژاد و... به تماشای «آقا ذبیح» نشسته‌اند.

نمای نزدیک

آغاز به کار سامانه صدور پروانه اجرا

«سامانه صدور پروانه اجرای نمایش» از ۴ تیر ۱۴۰۱ با هدف تسریع و دقت در امور نمایشی، آغاز به‌کار می‌کند. از این تاریخ اجرای تمامی نمایش‌ها از طریق ثبت‌نام در سامانه یادشده به نشانی sso.farhang.gov.ir انجام می‌شود. متقاضیان با ورود به سایت معرفی‌شده، ضروری است یکی از دو روش «ثبت درخواست حقوقی» برای مراجعان دولتی و سازمانی و «ثبت درخواست حقیقی» برای سایر هنرمندان حوزه نمایش را انتخاب و نسبت به تکمیل آن اقدام کنند.

ثبت‌نام تماشاخانه‌های دولتی شامل سالن‌های تحت پوشش ادارات کل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان‌ها، نهادها و ارگان‌های دولتی سراسر کشور و اماکن و محیط‌هایی که قابلیت اجرای نمایش دارند، با ارائه نامه از بالاترین مقام و با لحاظ شرایط و قوانین مندرج در اساسنامه آنها و شیوه‌نامه‌های مربوطه انجام می‌شود.

مدیران تماشاخانه‌های دولتی هم با ارسال معرفی‌نامه، مطابق فرم مورد تایید شورای ارزشیابی و نظارت بر نمایش، خود را معرفی خواهند کرد.

طرح دیگری از رضا عابدینی

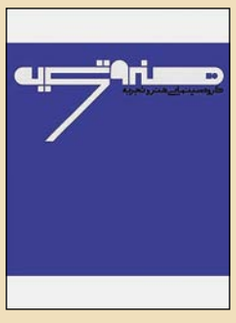

زمستان سال ۱۳۹۹ لوگوی جدید موزه هنرهای معاصر تهران رونمایی شد اما واکنش‌ها به این لوگوی تازه به قدری بود که مدیر موزه هنرهای معاصر تهران تسلیم شد و به رسانه‌ها خبر داد که لوگوی قدیمی دور انداخته نخواهد شد. طراح آن لوگو کسی نبود جز رضا عابدینی که از اساتید پیشکسوت گرافیک است و به‌خصوص در زمینه طراحی لوگو (نام‌واره) و کار با حروف و واژگان، تخصص ویژه دارد. حال یک بار دیگر رضا عابدینی دست به کار شده و یک لوگوی تازه طراحی کرده است؛ این بار برای «هنر و تجربه».

روابط عمومی مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی خبر داد که با توجه به آغاز دوره تازه فعالیت گروه سینمایی «هنر و تجربه» ناموواره (لوگو) و هویت بصری این گروه رونمایی شد. نمایش‌های گروه سینمایی هنر و تجربه به‌زودی و با اعلام جدول نمایش در سینماهای منتخب این گروه، آغاز می‌شود و تاکنون کاربران و هنرمندان واکنشی به لوگوی تازه نشان نداده‌اند. باید دید این بار مردم طراحی استاد عابدینی را می‌پسندند یا سیل واکنش‌ها در راه است.

دو کتاب ایرانی در راه ترکیه

قرارداد ترجمه و نشر کتاب‌های «خرگوش‌ها پرواز می‌کنند» و «قلب فروزان مترسک» به زبان ترکی استانبولی بین ناشر ایرانی و یک ناشر ترکیه‌ای بسته شد. روابط عمومی آژانس ادبی پل، خبر امضای قرارداد ترجمه و نشر کتاب‌های یادشده به زبان ترکی استانبولی مابین «انتشارات مدرسه» از ایران و «انتشارات نار» از ترکیه در آژانس ادبی و ترجمه پل را منتشر و اعلام کرد: حق مولف این کتاب‌ها به اعتبار زمانی پنج سال و به مبلغ ۶۰۰ یورو به اضافه ۶ درصد پشت جلد برای ترجمه و نشر به زبان ترکی استانبولی در اختیار ناشر ترکیه‌ای قرار گرفته است.

کتاب خرگوش‌ها پرواز می‌کنند، نوشته حمیدرضا شاه‌آبادی با تصویرگری مهدیه قاسمی است که مهارت، دقت، مهربانی و کمک را به کودکان آموزش می‌دهد.

کتاب «قلب فروزان مترسک» نوشته جمال اکرمی و با تصویرسازی افسانه صانعی، داستان مترسکی را روایت می‌کند که دوست دارد با بچه‌ها به هرجا که دلش خواست، برود و دنیا را ببیند. / جام جم دیلی

فهرستی که در جیب انتظامی بود

آخرین شب خرداد، مراسمی به بهانه سالروز تولید استاد عزت‌ا... انتظامی هنرمند فقید تئاتر، سینما و تلویزیون برگزار شد. در این مراسم مدیرعامل موسسه هنرمندان، خاطره‌ای از انتظامی نقل کرد که به یک فهرست اشاره داشت؛ فهرستی که همیشه در جیب عزت‌ا... انتظامی بود تا شاید بتواند گرهی از کسی باز کند. سیدعباس عظیمی خاطره‌اش را این طور تعریف کرد: عزت‌ا... انتظامی در سال ۱۳۹۰ اسامی هنرمندانی را که مشکلات معیشتی و درمانی داشتند همیشه به همراه داشت و هرجایی که یک مسوول و مدیر فرهنگی را ملاقات می‌کرد، این لیست را به او می‌داد و درخواست کمک برای آنها می‌کرد. او اضافه کرد: استاد چند مرتبه با حضور در موسسه هنرمندان پیشکسوت، برگزاری نشست‌های خبری و حتی دیدار صمیمانه با همکاران موسسه تلاش کرد تا نظر و حمایت مقامات و مسوولان را به این موسسه جلب کند. این مراسم به همت تعدادی از هنرمندان پیشکسوت و با همکاری موسسه هنرمندان پیشکسوت، خانه‌موزه عزت‌ا... انتظامی و شهرداری منطقه ۱ تهران برگزار شد.